

COMMISSION DE L'ÉCONOMIE,
DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE,
DE L'ÉDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES
ET CULTURELLES NATIONALES,
DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

du

MARDI 26 MARS 2013

Après-midi

COMMISSIE VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET
ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE
MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW

van

DINSDAG 26 MAART 2013

Namiddag

De vergadering wordt geopend om 14.21 uur en voorgezeten door mevrouw Liesbeth Van der Auwera.
La séance est ouverte à 14.21 heures et présidée par Mme Liesbeth Van der Auwera.

01 Vraag van de heer Mathias De Clercq aan de minister van Middenstand, Kmo's, Zelfstandigen en Landbouw over "de aankondigingen rond 'uitzwermen'" (nr. 16497)

01 Question de M. Mathias De Clercq à la ministre des Classes moyennes, des PME, des Indépendants et de l'Agriculture sur "les annonces relatives à 'l'essaimage'" (n° 16497)

01.01 **Mathias De Clercq** (Open Vld): Mevrouw de minister, collega's, uitzwerming is een systeem waarbij ondernemers hun werknemers die hun eigen carrière verder willen ontwikkelen, begeleiden en aanmoedigen in het zetten van stappen in het ondernemerschap. Die werkwijze maakt al jaren opgang, vooral in Frankrijk en legt goede resultaten voor. Het systeem zou in kmo's 15 000 jobs per jaar creëren. Dat is voor ons heel belangrijk omdat kmo's voor België fundamenteel zijn.

Ik las uw beleidsnota uit 2009 met veel aandacht. U hebt toen een soortgelijk initiatief gepland.

Wat is er destijds met die aankondigingen gebeurd? Is de geciteerde studie er gekomen? Kunnen daaruit conclusies worden getrokken?

Welk doel heeft deze nieuwe studie van de FOD Economie? Is ze in opmaak? Welke timing verwacht u?

Wat zijn de plannen eens de studie is afgerond? Op welke termijn wilt u conclusies trekken en desgevallend tot een rechtskader overgaan om uitzwerming aan te moedigen?

01.02 Minister **Sabine Laruelle**: Het regeerakkoord preciseert dat de regering – ik citeer: “de wenselijkheid zal onderzoeken om nieuwe bedrijfsvormen te ontwikkelen door maatregelen zodat de werknemer bijvoorbeeld kan begeleid worden door de werkgever teneinde een eigen bedrijf op te starten.”

In het Frans heet dat *essaimage*, in het Nederlands uitzwerming.

Het plan *KMO's en zelfstandigen 2012* preciseert dat uitzwerming een procedé is waarbij een onderneming de oprichting of overname aanmoedigt van een onderneming door zijn werknemers. Soms in tijden van crisis of in geval van een herstructurering, soms in een neutraal economisch klimaat, soms strategisch wanneer een onderneming zijn eigen contractuele relaties wil creëren.

Uitzwerming leidt in Frankrijk elk jaar tot de creatie van 15 000 arbeidsplaatsen of 8,5 % van de totale jobcreatie in kmo's die economisch gezien leefbaarder zijn dan het gemiddelde. Uitzwerming blijkt bovendien efficiënt in termen van jobcreatie.

De uitzwerpende ondernemingen stellen immers gemiddeld vijf personen te werk, tegen drie en een half bij de gemiddelde onderneming, drie jaar na hun oprichting. Uitzwerping leidt ook tot de vorming van zeer leefbare ondernemingen. De ondernemingen die door uitzwerping tot stand zijn gekomen, net als iedere onderneming die tijdens de oprichting begeleid wordt, hebben algemeen een hoger slagingspercentage dan gemiddeld.

Ik heb op mijn vraag de Nederlandse versie ontvangen van de studie van 146 pagina's die werd gerealiseerd door een advocatenkantoor in samenwerking met de FOD Economie en leden van mijn kabinet. Deze studie bestaat uit drie grote delen. Ten eerste, een juridische analyse van het huidige Belgische wetgevende kader, ten tweede, een vergelijking met de buurlanden: Nederland, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk en, ten slotte, een enquête gevoerd onder de betrokken economische actoren. Van zodra ik over de Franse versie beschik zal ik de studie voorleggen aan het sociaal overleg.

Om uitzwerping in België te implementeren moeten er volgens de studie verschillende wetswijzigingen worden doorgevoerd inzake arbeids-, intellectueel en fiscaal recht. De volgende weken zal ik me wenden tot de Hoge Raad voor Zelfstandigen en de KMO en de Nationale Arbeidsraad. Deze zullen zich moeten uitspreken aan de hand van hun advies over de opportuniteit en, in voorkomend geval, over de invoeringsmodaliteiten van het dispositief in België.

01.03 Mathias De Clercq (Open Vld): Dank u, mevrouw de minister, voor uw duidelijk antwoord.

Ik noteer dat we mogelijks aan de vooravond staan van een al dan niet invoeren. U zal dat ook overmaken aan de sociale partners en de geëigende kanalen. Ik noteer ook dat u de enorme meerwaarde en jobcreatie erkent die dit systeem met zich kan brengen. Ik kijk reikhalzend uit naar de bevindingen van de geëigende instellingen.

Hopelijk kunnen we desgevallend de methodiek ook initiëren bij ons. De kmo's zijn natuurlijk nog steeds de ruggengraat van onze Belgische economie. Als dit systeem zo positief is, hoop ik dat we de nodige wetswijzigingen kunnen doorvoeren om dit te initiëren.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Vraag van de heer Mathias De Clercq aan de minister van Middenstand, Kmo's, Zelfstandigen en Landbouw over "de bestrijding van de administratieve lasten voor bedrijven" (nr. 16631)

02 Question de M. Mathias De Clercq à la ministre des Classes moyennes, des PME, des Indépendants et de l'Agriculture sur "la lutte contre les charges administrative des sociétés" (n° 16631)

02.01 Mathias De Clercq (Open Vld): Mevrouw de minister, een van de targets van u en deze regering is 30 % minder administratieve lasten voor onze ondernemingen tegen het einde van de legislatuur. Dat is een ambitieus streefdoel in het regeerakkoord. Het gaat ook verder dan de doelstellingen in de Europese Small Business Act. Om dat doel te behalen, stelt u twee Europese principes centraal, namelijk *only once* en *think small first*.

Die zaken vallen niet alleen onder uw bevoegdheid, maar ook onder die van de minister voor Administratieve Vereenvoudiging. In uw beleidsnota voor dit jaar meldde u dat de invoering van de kmo-test zal gebeuren in het kader van een denkoefening van de DAV over de herziening en de integratie van verschillende impactanalyses, omwille van de efficiëntie. Het behoeft geen betoog dat de administratieve overlast een zeer belangrijke problematiek is. Wij moeten die zo maximaal mogelijk terugdringen, in het kader van ondernemen en vrij initiatief.

Ik heb de volgende vragen.

Wat is de stand van zaken aangaande die denkoefening? Heeft die ondertussen al geresulteerd in een concreet voorstel? Op welke termijn wil u de kmo-test in de praktijk brengen? Hoe ver staat de versterking van het "één loket"-beginsel, waarvan ook sprake was in het regeerakkoord? Aan welke termijn denkt u daarbij? Kunt u ook een aantal prioriteiten weergeven binnen het kmo-plan, dat u dit jaar gerealiseerd wenst te zien?

02.02 Minister **Sabine Laruelle**: Het voorontwerp van de wet houdende diverse bepalingen betreffende de administratieve vereenvoudiging, gericht op de formalisering van de geïntegreerde impactanalyse, werd goedgekeurd tijdens de Ministerraad van 1 maart 2013.

Momenteel zijn er vergaderingen aan de gang bij de DAV om het impactanalyseformulier voor te bereiden dat de verschillende huidige testen integreert. Het zal vervolgens aan de Ministerraad zijn om de verschillende uitvoeringsbesluiten goed te keuren die nodig zijn voor de invoering van de geïntegreerde impactanalyse. Door een blokkering door het Vlaams Gewest, wat betreft de vertegenwoordiging van de partijen in het samenwerkingsakkoord betreffende "één loket", staat het dossier momenteel stil, in afwachting van een passage bij het Uitvoeringscomité voor de institutionele hervormingen Comori.

Het samenwerkingsakkoord is nodig om het nieuwe lastenboek van "één loket" te definiëren en om de dienstverlening aan de burger te verbeteren. Ik denk met name aan de invoering van elektronische procedures.

Samen met de "één loketten" zelf en de minister van Economie blijf ik echter werken aan de verbetering van de kwaliteit van de gegevens in de KBO en aan de verbetering van de interface voor de ondernemers.

Sommige maatregelen van het kmo-plan werden al goedgekeurd door de regering in 2012 en 2013. Ik denk met name aan de gelijkschakeling van de minimumpensioenen, het einde van de malus voor vervroegd pensioen, de kmo-test of de uitbreiding van de sociale verzekering in geval van faillissement.

De komende weken zal ik de regering het wetsontwerp voorleggen dat erop gericht is de relaties tussen banken en kmo's opnieuw in evenwicht te brengen, alsook het ontwerp tot hervorming van de berekening van de sociale bijdrage voor zelfstandigen. Daarna zal ik ook sectorale maatregelen voorstellen betreffende bijvoorbeeld de vrije beroepen en de definitie van de ambachtsman.

02.03 **Mathias De Clercq** (Open Vld): Mevrouw de minister, ik noteer dat de impactanalyse binnenkort naar de Ministerraad gaat om daar richting aan te geven. Dat is positief. Het principe is goedgekeurd maar de Ministerraad moet er nog concrete uitvoering aan geven.

Wat het kmo-plan betreft, is het inderdaad zo dat er al een aantal belangrijke realisaties voor zelfstandigen en ondernemers is. Dat is zeer positief. Ik kijk in de komende weken uit naar het wetsontwerp inzake banken en kmo's. Dat is heel belangrijk. Ook in mijn stad, Gent, is het soms zeer moeilijk om als ondernemer aan financiering te komen. Ik vind het goed dat u ter zake een initiatief neemt. Laten wij daar verder werk van maken. Dat is in het belang van het ondernemerschap.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De behandeling van de vragen en interpellaties wordt geschorst van 14.34 uur tot 14.47 uur.
Le développement des questions et interpellations est suspendu de 14.34 heures à 14.47 heures.*

03 **Samengevoegde vragen van**

- mevrouw Leen Dierick aan de minister van Middenstand, Kmo's, Zelfstandigen en Landbouw over "de faillissementsverzekering" (nr. 16226)
- de heer Peter Logghe aan de minister van Middenstand, Kmo's, Zelfstandigen en Landbouw over "de faillissementsverzekering voor zelfstandigen" (nr. 16366)
- mevrouw Liesbeth Van der Auwera aan de minister van Middenstand, Kmo's, Zelfstandigen en Landbouw over "de faillissementsverzekering" (nr. 16370)
- mevrouw Cathy Coudyser aan de minister van Middenstand, Kmo's, Zelfstandigen en Landbouw over "de aanhoudende kapitaalproblemen bij kmo's" (nr. 16413)
- de heer Karel Uyttersprot aan de minister van Middenstand, Kmo's, Zelfstandigen en Landbouw over "de gebrekkige bekendheid van de faillissementsverzekering" (nr. 16440)
- mevrouw Leen Dierick aan de minister van Middenstand, Kmo's, Zelfstandigen en Landbouw over "de faillissementsverzekering" (nr. 16615)
- de heer Peter Logghe aan de minister van Middenstand, Kmo's, Zelfstandigen en Landbouw over "het stijgend gebruik van de faillissementsverzekering" (nr. 16888)

03 Questions jointes de

- Mme Leen Dierick à la ministre des Classes moyennes, des PME, des Indépendants et de l'Agriculture sur "l'assurance faillite" (n° 16226)
- M. Peter Logghe à la ministre des Classes moyennes, des PME, des Indépendants et de l'Agriculture sur "l'assurance faillite pour indépendants" (n° 16366)
- Mme Liesbeth Van der Auwera à la ministre des Classes moyennes, des PME, des Indépendants et de l'Agriculture sur "l'assurance faillite" (n° 16370)
- Mme Cathy Coudyser à la ministre des Classes moyennes, des PME, des Indépendants et de l'Agriculture sur "les problèmes persistants de capitalisation auprès des PME" (n° 16413)
- M. Karel Uyttersprot à la ministre des Classes moyennes, des PME, des Indépendants et de l'Agriculture sur "le manque de notoriété de l'assurance faillite pour indépendants" (n° 16440)
- Mme Leen Dierick à la ministre des Classes moyennes, des PME, des Indépendants et de l'Agriculture sur "l'assurance faillite" (n° 16615)
- M. Peter Logghe à la ministre des Classes moyennes, des PME, des Indépendants et de l'Agriculture sur "le recours croissant à l'assurance faillite" (n° 16888)

De **voorzitter**: Mevrouw Dierick is afwezig.

03.01 Peter Logghe (VB): Mevrouw de minister, wij hebben het in deze commissie al een aantal keer gehad over de faillissementsverzekering. U weet dat de zelfstandigenorganisatie UNIZO het heeft over de administratieve rompslomp die moet worden vervuld en over de vele verplichtingen die moeten worden nageleefd om een rechtsgeldige aanvraag in te dienen. De vraag is natuurlijk of de uitbreiding van de faillissementsverzekering, die een tijdje geleden door het Parlement is goedgekeurd, van die aard is dat zij het aantal aanvragen zal opkrikken. Heeft u daarop al enig zicht?

Ik zal onmiddellijk overgaan tot mijn vragen.

Zou het geen aanbeveling verdienen om de verschillende instellingen die bij de faillissementsverzekering betrokken zijn, automatisch tot de opmaak van de betrokken documenten te doen overgaan, zodat de failliete zelfstandige niet alle nodige stappen zelf moet ondernemen? Ik veronderstel dat een aantal documenten toch heel snel en gemakkelijk moet kunnen worden geleverd.

Heeft de goedgekeurde uitbreiding van de faillissementsverzekering bij brand, ernstige ziekten enzovoort gezorgd voor een grotere instroom van aanvragen? Zo is mij, bijvoorbeeld, het geval onder ogen gekomen van een zelfstandige die eind augustus vorig jaar een brand meemaakte die zijn bedrijf volledig heeft vernield. Ik wil u niet lastig vallen met een concreet dossier, maar gewoon een voorbeeld geven. In eerste instantie kreeg de zelfstandige als antwoord dat de brand zich had voorgedaan voor de inwerkingtreding van de uitbreiding en dat er dus geen tussenkomst mogelijk was, terwijl het faillissement ten gevolge van de brand wel dateert van na 1 oktober. Op die manier maakt men het de zelfstandigen wel bijzonder moeilijk.

Ik zal onmiddellijk overgaan tot mijn vraag betreffende het gebruik van de faillissementsverzekering.

Ik zal de toelichting niet geven, mevrouw de minister, want u kan ook lezen. Het gaat over de economische crisis en over het feit dat bedrijven het steeds moeilijker hebben. Ik ga onmiddellijk over naar de vragen.

Men zou er logischerwijze van mogen uitgaan dat in tijden van economische crisis en financiële krapte het aantal aanvragen voor een faillissementsverzekering zou stijgen. Men zou ervan mogen uitgaan dat, met een recordaantal faillissementen, het aantal aanvragen spectaculair zou stijgen. Dat gebeurt echter niet.

In 2010 waren er 1 193 aanvragen. In 2012 was er een stijging van amper 4,5 %, terwijl het aantal faillissementen veel sterker is gestegen. Ik zou willen weten hoe u die zeer beperkte stijging verklaart, mevrouw de minister.

Nog vreemder vind ik de cijfers over het aantal positief beantwoorde aanvragen. In 2010 was er een aanvaardingsgraad van 70 %. In 2012 zakt de aanvaardingsgraad naar 57,5 %, wat betekent dat iets meer dan de helft van de aanvragen wordt goedgekeurd. Er werden dus minder aanvragen voor een faillissementsverzekering aanvaard dan in 2010. Hebt u ook daarvoor een verklaring?

Iedereen vraagt zich af wat er nu moet gebeuren. Wij merken ter zake immers een sterke tegenstrijdigheid. Er gaan meer bedrijven failliet, terwijl blijkbaar steeds minder bedrijven in aanmerking komen voor de

faillissementsverzekering.

Mevrouw de minister, wat moet er gebeuren, wat zal u concreet doen?

03.02 Liesbeth Van der Auwera (CD&V): Mevrouw de minister, ik heb een gelijkaardige vraag. Ik heb een aantal vragen naar cijfermateriaal, waarvan u mij het antwoord ook schriftelijk mag mededelen.

Het gaat over een inschatting van het aantal gefailleerden dat in 2012 effectief recht op de faillissementsverzekering zou hebben gehad.

Hoe omvangrijk is de groep gefailleerden die voor een werkloosheidsuitkering in aanmerking komen of die onmiddellijk opnieuw aan de slag kunnen gaan, waardoor zij de faillissementsverzekering niet aanvragen?

Welk budget is voor 2013 uitgetrokken voor het uitbetalen van uitkeringen in de faillissementsverzekering? Hoeveel werd in 2012 uitbetaald?

Wat zou de budgettaire impact zijn, indien alle gefailleerden die recht hebben op een faillissementsverzekering, ze ook zouden aanvragen en verkrijgen? Het gaat hier om een belangrijke vraag.

Acht u het mogelijk de faillissementsverzekering automatisch toe te kennen? Hoe zou zo'n systeem van automatische toekenning er desgevallend kunnen uitzien?

03.03 Cathy Coudyser (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, we kennen de problematiek. De vraag die ik graag zou stellen gaat vooral over de kleine ondernemingen die de ruggengraat van onze economie vormen. Zij hebben het vaak moeilijk om financieel gezond te blijven. We weten ook dat de banken steeds moeilijker doen om leningen toe te staan. Als leningen niet meer mogelijk zijn, kan dit verstrekende gevolgen hebben voor de evolutie van het aantal faillissementen en daardoor ook voor de globale werkgelegenheid.

In het aangekondigde kmo-plan wordt gewag gemaakt van maatregelen met het oog op de vereenvoudiging van de toegang tot financiering van kmo's. In november laatstleden hebt u op een door mij gestelde vraag geantwoord dat u samen met de minister van Financiën een wetsontwerp zou indienen dat de relatie tussen de kmo's en de bankwereld opnieuw in evenwicht moet brengen. In de toekomst zullen de banken verplicht worden de zelfstandigen te informeren over de redenen waarom zij een krediet weigeren, zou de wederbeleggingsvergoeding beperkt worden, zullen de contractuele clausules duidelijk moeten zijn en zal er een verbod komen op onregelmatige clausules.

Ik heb hierover de volgende vragen.

Wanneer zullen de aangekondigde maatregelen uit het kmo-plan in werking treden?

Welke concrete maatregelen, al dan niet extra maatregelen, worden uitgewerkt in dit kmo-plan?

Wat is de voorziene timing om dat wetsontwerp over de relatie tussen banken en kmo's voor te leggen aan de commissie voor het Bedrijfsleven? Ik denk dat het dringend is, zeker voor de kleine ondernemingen.

03.04 Minister Sabine Laruelle: Ik zal ook een antwoord geven op de vragen van mevrouw Dierick en de heer Uyttersprot..

Wat het aantal aanvragen betreft, is de voorstelling van het verband tussen het aantal faillissementen en het aantal aanvragen voor de sociale verzekering in geval van faillissement een verkeerde benadering. Zo voldoet niet elke zelfstandige wiens bedrijf failliet wordt verklaard aan de wettelijke voorwaarden om van de sociale faillissementsverzekering te kunnen genieten, zoals het geval is voor de gefailleerde zelfstandige die nog professioneel actief is, die werknemer is geworden of die rechten opent op een vervangingsinkomen.

Met andere woorden, wij kunnen niet op een wetenschappelijk onderbouwde manier stellen dat een bepaald percentage van de gefailleerden een aanvraag indient voor de faillissementsverzekering. Bovendien is de sociale faillissementsverzekering aanvullend van aard, wat niet kan of mag worden beschouwd als een volwaardige uitkering. Het gaat om het laatste redmiddel voor de gefailleerde die nergens anders in de sociale zekerheid een ander recht kan doen gelden op een vervangingsinkomen. Ik denk dan aan

werkloosheidsuitkering, een uitkering voor arbeidsongeschiktheid enzovoort.

Het probleem bestaat erin dat de sociale faillissementsverzekering niet genoeg gekend is bij de zelfstandigen. Ik hecht er groot belang aan dat de zelfstandigen worden geïnformeerd over hun rechten en plichten in het sociaal statuut. Zo hebben wij altijd gevraagd aan de socialeverzekeringsfondsen om proactief te handelen. Dit vloeit voort uit het charter voor goede dienstverlening, dat op mijn initiatief werd opgesteld en ondertekend door de socialeverzekeringsfondsen. Daarin verbinden deze laatste er zich toe om hun aangeslotenen correcte en persoonlijke informatie te geven, met inbegrip van de informatie over de sociale faillissementsverzekering. In deze context moeten zij erover waken dat zij die informatie op een proactieve manier ter beschikking stellen.

Daarnaast heb ik recent het initiatief genomen erover te waken dat elke zelfstandige twee keer per jaar een overzicht krijgt van alle maatregelen waarop hij een beroep kan doen, met inbegrip van de sociale verzekering. Elke zelfstandige heeft op die manier, in de loop van dit kwartaal, op hetzelfde moment als het vervaldagbericht voor de betaling van de sociale bijdragen voor het eerste kwartaal, een overzicht ontvangen van de maatregelen waarop hij aanspraak kan maken.

In samenwerking met de twaalf socialeverzekeringsfondsen heb ik een typedocument ontwikkeld dat een duidelijk overzicht biedt van de rechten van de zelfstandigen die voortvloeien uit de betaling van hun sociale bijdragen. Dat document, dat regelmatig wordt geactualiseerd, zal ook beschikbaar worden gesteld op de website van het socialeverzekeringsfonds van elke aangeslotene.

Wat de aanvraagprocedure betreft, verbaast het mij te vernemen dat zij veel te ingewikkeld zou zijn. De procedure werd immers recentelijk verbeterd. Op mijn voorstel werd de termijn voor het indienen van een aanvraag vanaf 1 oktober 2012 verlengd tot twee kwartalen. Voordien moest de aanvraag worden ingediend voor het einde van het kwartaal dat volgde op het kwartaal waarin het faillissementsvonnis werd uitgesproken. Bovendien werd de sociale faillissementsverzekering uitgebreid naar de situatie van de gedwongen stopzetting. Tot slot, werd in de mogelijkheid voorzien om meerdere malen een beroep te doen op de sociale faillissementsverzekering, zonder dat de totale periode twaalf maanden mag overschrijden over de hele loopbaan.

Het is bovendien niet mogelijk om in de automatische toekenning te voorzien van de sociale faillissementsverzekering, omdat geval per geval de financiële situatie van de aanvrager moet worden geverifieerd en met name of hij andere vervangingsinkomens geniet of nog steeds actief is.

Wat de nodige attesten betreft, kan ik bevestigen dat de reglementering betreffende de sociale faillissementsverzekering geen attest vereist. Verder vereenvoudigen is dus niet mogelijk.

Het mechanisme van de sociale faillissementsverzekering is op zich niet bestemd om de ondernemer in staat te stellen opnieuw te beginnen, maar om hem een minimuminkomen te bieden in geval van faillissement. Het gaat dus om een onderdeel van de sociale zekerheid en niet om een begeleidingsmaatregel.

De toegang tot het tweedekansondernemerschap moet inderdaad worden vereenvoudigd. Dat heb ik in de loop van de vorige legislatuur gedaan met de hervorming van de aansprakelijkheid van de bankier-kredietverstrekker. Het is ook iets waarvoor ik mij nu inzet, met de projecten betreffende de toegang tot de collectieve schuldenregeling voor de zelfstandige die te kwader trouw failliet gegaan is.

Wat de begeleiding betreft, heb ik tijdens de vorige legislatuur een pilootprogramma ingesteld in het Participatiefonds om elke gefailleerde ondernemer die opnieuw wil beginnen een gepersonaliseerd opleidingsprogramma van dertig uur aan te bieden.

Wij moeten echter vaststellen dat dit programma de verwachtingen niet heeft ingelost en dat wij heel weinig aanvragen hebben ontvangen.

Volgens de Europese Commissie presteert België twee keer beter dan het gemiddelde wat betreft de duur van de procedure van de afsluiting van het faillissement: één jaar in plaats van twee jaar, en de kosten daarvan.

Tot slot, vestig ik uw aandacht op het feit dat de Gewesten de meeste bevoegdheden in handen hebben

inzake economische stimulansen en strategieën.

Ik moet uw verklaring over de omvang van de ondernemingen die failliet zijn gegaan nuanceren. In 2012 ging het in 89,7 % van de 10 587 faillissementen om ondernemingen met minder dan vier werknemers en in 5,5 % van de gevallen om ondernemingen van vijf tot negen werknemers.

Het klopt dat het aantal verloren arbeidsplaatsen door faillissement van grote ondernemingen het meest frappant is omdat dan in één keer een groot aantal werknemers wordt getroffen. Toch blijven de zko's de meest kwetsbare ondernemingen in de crisis die wij nu doormaken. Dit heeft ook zijn weerslag op de gevoeligste sectoren, met name de bouwsector en de horeca, twee sectoren met een hoge concentratie zko's.

Wij hebben in de begroting in 13,5 miljoen euro voorzien voor de uitbreiding van het dispositief.

Wij hebben nog geen cijfers over het bedrag dat in 2012 werd uitbetaald, maar de begroting voor 2012 ligt rond de 12 miljoen euro. Wij weten nog niet hoeveel procent van die 12 miljoen werd uitbetaald.

Wat de steunmaatregelen betreft, werk ik met mijn collega's van de regering aan de invoering van een reeks maatregelen zoals goedgekeurd in het kmo-plan, met name inzake het sociaal statuut der zelfstandigen, de hervorming van de berekening van de sociale bijdragen om ze beter te laten overeenkomen met de economische werkelijkheid van de zelfstandigen, steun aan de tewerkstelling in de kmo's door de vermindering van de lasten op de eerste aanwerving, de inwerkingtreding in de herfst of later van het wetsontwerp dat de relaties tussen banken en kmo's opnieuw in evenwicht brengt en de voorstellen inzake administratieve vereenvoudiging.

Al deze maatregelen zijn erop gericht om de lasten die momenteel op de ondernemingen wegen, te verminderen en hen ademruimte te geven in economisch zeer moeilijke omstandigheden.

Zoals ik al heb vermeld, leg ik momenteel met mijn collega bevoegd voor Financiën, de laatste hand aan een wetsontwerp dat de relaties tussen banken en kmo's opnieuw in evenwicht moet brengen.

De enquête van Febelfin toont een verstrenging van de toegangsvoorwaarden voor krediet aan zko's en zelfstandigen aan, maar deze verstrenging kan alleen worden toegeschreven aan een gebrek aan eigen middelen.

Zelfs als dit probleem een realiteit is, met name omdat talrijke ondernemingen een beroep moeten doen op hun financiën om een omzetverlies op te vullen, spelen de banken niet altijd hun rol van financier van de economie en zijn zij steeds meer geneigd om meer waarborg of informatie te eisen om een krediet toe te kennen.

Hoewel we een bank logisch gezien niet kunnen dwingen tot het lenen van geld aan een onderneming, kunnen we toch een reglementair kader opleggen om ervoor te zorgen dat iedereen zijn rechten en plichten kent en naleeft.

Dat wil ik doen met mijn collega van Financiën met een wetsontwerp dat met name de informatie aan ondernemers zal behandelen, met inbegrip van de gevallen waarbij een krediet wordt geweigerd en de verduidelijking en beperking van de wederbeleggingsvergoedingen.

Wij willen dit ontwerp de komende weken aan de regering voorleggen. Wij hebben de prudentiële analyse van de Nationale Bank net ontvangen, eind vorige week. U weet ook dat mijn collega van Financiën momenteel veel werk heeft met de begrotingscontrole. Ik denk dat wij het wetsontwerp na de paasvakantie kunnen aanpassen. Ik hoop dit ontwerp eind april of begin mei aan de Ministerraad voor te leggen.

Mevrouw de voorzitter, mijn excuses voor mijn uitgebreid antwoord, maar er waren veel vragen.

03.05 **Peter Logghe** (VB): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw interessant antwoord.

Het is trouwens altijd interessant als het over zelfstandigen en kmo's gaat. Dit is een zeer boeiende materie. U hebt natuurlijk weinig financiële ruimte, dat weten we allemaal. Tezelfdertijd zijn er echter dringende vragen. Als men ziet hoeveel Parlementsleden deze vraag stellen, dan is dat inderdaad iets wat leeft. We

zijn een land van kmo's. Vooral de Vlaamse economie is gebaseerd op die kmo's en zelfstandigen.

Als u het mij toestaat, heb ik nog een opmerking voor u. We kijken allemaal uit naar het wetsontwerp dat de relatie tussen banken en ondernemingen een nieuw kader zal geven. U zegt dat we dit voor het zomerreces goedgekeurd zouden moeten krijgen. Ik hoop dat met u.

Verder zegt u dat alle kmo's twee keer per jaar alle informatie krijgen over de bestaande mogelijkheden. De kmo's hebben die informatie nu reeds een eerste keer gekregen via een brief. Mevrouw de voorzitter, het zou interessant zijn als we die brief in de commissie eens onder ogen kunnen krijgen, zodat we zien welke informatie de kmo's en zelfstandigen...

03.06 Minister **Sabine Laruelle**: Dat staat op de website van de socialeverzekeringsfondsen.

03.07 **Peter Logghe** (VB): Dank u, dan zullen we daar eens gaan kijken.

Mevrouw de minister, ik heb geen antwoord gekregen op de vraag of de goedgekeurde uitbreiding van de faillissementsverzekering wat de gedwongen stopzetting betreft, heeft geleid heeft tot meer aanvragen. Ik weet dat we dit pas onlangs goedgekeurd hebben...

03.08 Minister **Sabine Laruelle**: Dat loopt nog maar vier maanden. Het is dus niet mogelijk om al iets te zeggen. Het is te vroeg voor een echte evaluatie. Misschien zullen we eind 2013 objectieve cijfers hebben.

03.09 **Peter Logghe** (VB): We komen daarop terug.

03.10 **Cathy Coudyser** (N-VA): Ik wil alleen nog even terugkomen op de specifieke vraag naar maatregelen uit het kmo-plan. Ik hoor dat die maatregelen nog altijd levendig zijn. De tijd dringt, maar als ik de timing hoor met een behandeling op de Ministerraad na de paasvakantie, of zelfs begin mei, dan zijn wij in blijde verwachting.

03.11 Minister **Sabine Laruelle**: Wij hebben een preventieve analyse gevraagd aan de Nationale Bank. Het doel is niet de interesse de hoogte in te jagen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Dat brengt ons bij mijn vraag nr. 16 381 over het palliatief zorgverlof, maar u mag mij het antwoord schriftelijk bezorgen, mevrouw de minister.

03.12 Minister **Sabine Laruelle**: Op uw derde en vierde vraag kan ik een mondeling antwoord geven, maar voor uw tweede vraag heb ik een aantal cijfers.

De **voorzitter**: U mag mij dat antwoord zodadelijk schriftelijk bezorgen.

De heer Uyttersprot laat zijn vraag nr. 16 441 omzetten in een schriftelijke vraag.

04 **Vraag van de heer Peter Logghe aan de minister van Middenstand, Kmo's, Zelfstandigen en Landbouw over "het volume van ondernemingskredieten aan kmo's" (nr. 16816)**

04 **Question de M. Peter Logghe à la ministre des Classes moyennes, des PME, des Indépendants et de l'Agriculture sur "le volume des crédits d'entreprise accordés aux PME" (n° 16816)**

04.01 **Peter Logghe** (VB): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, het betreft opnieuw een zaak die regelmatig terugkomt. U hebt mijn vraag tijdens de vorige vraagstelling al deels beantwoord.

Andere leden en ikzelf zijn van oordeel zijn dat er enige tegenstelling is tussen de verklaringen van Febelfin en de zelfstandigenorganisaties. Febelfin blijft volhouden dat ondernemingskredieten en het volume ervan stijgende zijn en positief zijn. Febelfin oordeelt ook dat het nog te vroeg is om van een structurele verbetering te spreken. Het Neutraal Syndicaat voor Zelfstandigen daarentegen laat weten dat op basis van zijn bevraging het aantal geweigerde kredietdossiers van 20 % naar 29 % is gestegen, wat betekent dat dus

bijna een derde van de aanvragen van kredietdossiers zou zijn geweigerd.

Zijn wij hier niet dringend toe aan een soort grondige bevraging van alle actoren op de markt?

Mevrouw de minister, ik ga onmiddellijk over tot mijn vragen.

Ten eerste, Febelfin pakt uit met cijfers van stijgend kredietvolume, terwijl het Neutraal Syndicaat voor Zelfstandigen laat weten dat bedrijven steeds minder kredieten krijgen toegestaan. Wat is het nu eigenlijk: krijgen bedrijven meer kredieten toegestaan of heeft het Neutraal Syndicaat voor Zelfstandigen gelijk? Of hebben zij beiden gelijk, wat ook zou kunnen?

Ten tweede, Febelfin geeft in een persbericht wel toe dat de weigeringsgraad hoger ligt. De organisatie wijst echter in de richting van de kwaliteit van de kredietaanvragen die zou zijn gedaald. Ook het hogere risico dat in de kredietaanvragen zit, speelt volgens Febelfin een rol. Waar zit het hoge risico en waarom zouden de kredietaanvragen risicovoller zijn dan vroeger? Het gaat immers over dezelfde bedrijven en ondernemingen.

Ten derde, verschillende actoren wijzen erop dat de Europese richtlijn die bepaalt dat de betalingstermijn tot zestig dagen wordt beperkt, tot nog meer problemen zal leiden eens ze in Belgisch recht is omgezet. Treft u maatregelen om de stijging van de kredietproblemen tegen te gaan? Houdt u de evolutie ter zake in het oog?

Ten vierde, mevrouw de minister, ik kom deels terug op een reglementering die u aan het oplossen bent. Een op vijf zelfstandige ondernemers die geen krediet kon krijgen, kreeg zelfs geen motivatie van de bank. U hebt maatregelen getroffen die banken zouden verplichten de weigering te motiveren.

Wanneer wordt die maatregel van kracht? Ik hoop zo vlug mogelijk.

U hebt zelf gesproken over een tekort aan eigen vermogen. Is het niet noodzakelijk om te verplichten om nog meer informatie te verstrekken. Banken hebben meer informatie nodig en het is ook in het belang van de ondernemingen om zoveel mogelijk informatie te verstrekken. Zij moeten ook weten welke informatie zij moeten verstrekken om geenodeloze verwachtingen te creëren in hoofde van de ondernemingen.

04.02 Minister **Sabine Laruelle**: Mevrouw de voorzitter, ik ken de methodologie van de analyse van Febelfin niet, maar andere onderzoeken, met name van het KeFiK, wijzen erop dat het aantal geweigerde kredieten inderdaad is gestegen, alhoewel niet zo fors als in de peiling van het NSZ. Het KeFiK bekwam een cijfer van 16 %. Het aantal nieuwe kredieten is fors gedaald in het laatste kwartaal van 2012, volgens de cijfers van Febelfin, dat dit wijt aan een dalend aantal kredietaanvragen en een hoger risicoprofiel van de aanvragen.

Wat het stijgend kredietvolume betreft, hebben de meeste cijfers betrekking op januari 2013. Desondanks is één maand een onvoldoende lange periode om van een herstel van de kredietverlening te kunnen spreken. Ik wil er ook op wijzen dat het totale kredietvolume niet de beste indicator is om kredietschaarste te meten. In het totale kredietvolume zitten immers leningen vervaard van jaren oud. Deze cijfers zijn dan ook afhankelijk van wanneer oudere leningen vervallen, de achterstallige betalingen op oudere leningen en dergelijke meer. Zo stijgt het volume aan uitstaande kredieten indien het aantal wanbetalingen toeneemt.

De economische vooruitzichten zijn zwak, hetgeen weegt op omzet en winst in de kmo-sector. Daarnaast zijn de economische omstandigheden reeds jarenlang precair, wat ook tot uiting komt in het toenemend aantal faillissementen. Heel wat kmo's die niet failliet gaan, kennen toch een moeilijke periode, zijn reeds jaren in zwakke doen en hebben weinig reserves meer. Deze elementen zijn verantwoordelijk voor een stijgend risico.

Daarnaast geloof ik dat banken gevoeliger geworden zijn voor risico's en dat sommige kredietdossiers die vroeger wel aanvaard zouden worden, nu geweigerd worden in dezelfde omstandigheden. De barometerenquête van het KeFiK wijst erop dat alvast vanuit de perceptie van de kmo's banken veel meer zekerheden, informatie en waarborgen vragen dan voorheen vooraleer ze een kredietdossier aanvaardden.

Ik zie het verband niet tussen de inwerkingtreding van de richtlijn betreffende de betalingstermijn, die bovendien een Europese verplichting is, en de kredietsituatie.

Sommige ondernemingen die momenteel geldbeleggingen genieten door lagere betalingstermijnen toe te

passen, zullen dat zeker niet meer kunnen doen. Dit zou echter moeten worden gecompenseerd doordat zij zelf ook sneller zullen worden betaald door hun klanten. Omdat de richtlijn strenger is voor de overheid, zal dit ook een positief effect hebben op de financiële gezondheid van de kmo's.

Ik vestig eveneens uw aandacht op het feit dat ik als minister van kmo's geneigd zou zijn mezelf te feliciteren met de stijging van het aantal toegekende kredieten en niet met het nemen van maatregelen om ze te blokkeren.

In verband met uw laatste vraag verwijs ik naar mijn antwoord op de vragen over het faillissement van verzekeringen.

04.03 Peter Logghe (VB): Mevrouw de minister, ik ben het met u eens over bepaalde punten, bijvoorbeeld dat het kredietvolume niet het beste middel is om kredietschaarste te meten. Ik ben ook veeleer geneigd om af te gaan op cijfers van het Neutraal Syndicaat of van het KeFiK. Volgens het KeFiK is het aantal geweigerde kredietaanvragen gestegen tot 16 %.

Wat het verband tussen de Europese richtlijn en betaalmoeilijkheden of de stijging van het aantal faillissementen betreft, heeft alles natuurlijk te maken met voldoende of onvoldoende cashflow. Tegen de tijd dat ondernemingen die aan de Europese richtlijn moeten voldoen, betaald zijn door andere ondernemingen die nog een betalingsachterstand hebben, hebben zij misschien al lang cashflowproblemen. Daarover heb ik het. Het gaat over een korte periode, maar die kan voor moeilijkheden zorgen.

Ik kijk in elk geval verder uit naar de uitwerking van uw kmo-plan, net als de andere collega's. Ik volg die zeer goed op, mevrouw de minister. Ik zal u te gelegener tijd nog een aantal voorstellen ter verbetering doen. Wij moeten de kmo's blijven opvolgen en steunen. Daar ben ik van overtuigd.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.19 uur.
La réunion publique de commission est levée à 15.19 heures.*